

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések mérsékelt árai szerint.

A lap megjelenik minden va-
 sárnap
 felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRTÉK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.,
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.,
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 mények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

A mi első évünk.

Lapunk mai számával befejezi egy évi pályafutását. Ez idő alatt a nagy közönség meggyőződhetett arról, mi szerint lapunk programját híven megtartotta és arra iparkodott, hogy komoly magatartásával, igazságos és tárgyilagos elveivel a közönség és a közügy szószólója legyen s tényleg ez is volt.

A tisztesség és igazság fegyverével kezdtük meg lapunk első számát és ettől nem tértünk el, mert midőn lapunkat megindítottuk, tisztában voltunk a sajtó hivatásával, de egyszersmind azal is, hogy milyen lap, milyen nyilvános organum kell Ujpestelek.

Bennünket lekenyerezni nem lehetett, nem bocsátottuk lapunkat áruba semmiféle érdekeknek, nem álltunk szolgáltatásba sem egyesületnek, sem testületnek, hogy azok szereplőinek hírságát legyezgessük, hanem függetlenül küzdöttünk kitűzött célunk megvalósítása érdekében, s mondhatjuk a legtöbb esetben sikerrel, mert nem egy általunk felvetett eszmé, nem egy általunk sürgetett ügy nyert sikeres megoldást.

Hogy mindenben nem sikerült rövid fennállásunk alatt a kellő sikert elérni, nem rajtunk mult. A legjobb szándékkal vetettük fel a különféle kérdéseket, bonczoltuk a különféle ügyeket, de miután a körülmények és viszonyok is kiváló szerepet játszanak, azokkal is kelte számolnunk; több fontos ügy halasztást szenvedett, mert bármily hatalom le-

gyen a sajtó, türelemmel kell megvárunk az ügyek fejleményét és megérését.

Lapunk komoly iránya, érett szel- leme, munkatársaink józan ítélete befolyást nyert úgy felfelé mint lefelé és mindeuki meggyőződhetett arról, hogy mi a sajtót, a nyilvánosság e fontos tényezőjét, nem használtuk fel bohókás, éretlen tréfákra, hanem a közügyet, a közönség érdekét férfiasan szolgáltuk.

Nem kerestük a szenzációt, nem vezettük félre a közvéleményt, hanem minden cikket komolyan megfontolva bocsátottunk a nyilvánosság elé és ha tollunkat néha-néha jobban bemártottuk is, úgy ezt nem önérdékből tettük, hanem mindig az ügy, vagy a közönség érdekében cselekedtünk.

Épp úgy nem engedjük, hogy a sajtó tekintélyén valaki esorbát ejtessen, mert ha a sajtó mellözését tapasztaltuk, mindjárt felemeltük szavunkat és a sajtó tiszteletére és megbecsülésére intettük a köröket és ezt a jövőben sem fogjuk elmulasztani.

Szóval mi büszkén tekintünk vissza rövid múltunkra, mert az elért siker és a közönség bizalma a legszebb jutalmunk.

Ez fog bennünket a jövőben is lelkesíteni és úgy mint eddig ezentul is a közönség érdekeinek igazságos és tárgyilagos megvédésére buzdítani.

Sürgetni fogjuk ezentul is azt, hogy Ujpest- azon hatóságokat, hivatalokat és intézeteket megkapja, melyekre a

közönségnek közigazgatási, adóügyi, ipari és kereskedelmi szempontból szükség van.

Különös figyelemmel fogjuk az ipari és kereskedelmi ügyeket felkarolni ezentul is és az iparosok valamint a kereskedők érdekeinek érvényt szerezni. Oda fogunk továbbá hatni, hogy a tanügyi viszonyok rendeztessenek, új iskolák építtessenek és a tanítók helyzete a helyi viszonyokhoz megfelelően javíttassék.

Idejekorán meg fogjuk indítani az akeziót az idén bekövetkező községi képviselők választása ügyében, hogy a községi képviselőtestületbe oly tagok jussanak be, a kik a község és a lakosság érdekét szívükön viselik, a kik garanciát nyújtanak arra nézve, miszerint Ujpest mostani fejlődését és haladását elő fogják mozdítani és elfogulatlanul fognak majd ítélni a községi ügyekben.

Szóval figyelmünk mindenre ki fog terjedni és minden ügyet a község és a közönség érdeke szerint fogunk tárgyalni.

Végre azon leszünk, hogy lapunk szépirodalmi része olvasóink igényeit kielégítse, hogy a lapot minél változatosabbá tehesse, a miről buzgó és leleményes munkatársaink elég garanciát nyújtanak.

Ezeket előre bocsátva köszönetünket fejezzük ki a nagy közönségnek eddigi nagymérvű támogatásáért és kérjük, hogy azzal a bizalommal, a mely-

A „KÖZÉRTÉK” TÁRGYAJÁ

Ői, mert szeret.

(Műveltség Kriv-Kriv, Judit: című 3 felvonásos népszínházijáték.)

2-ik felvonás.

(A szüntér kettő van választva sörnykerítés alatt. Mindket oldalon porta. — rennes parasztlauzlat. Mindket részén kapu, mely a háttérbe nyitnak. Utca. A háttérben hársor. Esthomály. Időnkint gyenge villanások.)

Judit (a faloldal házból izgatottan jön. Megcázkodik.)

Nagy nyár van és megis lell a hideg. Vacsog a fogam, didereg bennem a lelek. Oh, jaj, megfagyok. Hova szorult a vér szíveimből — — br! (Mimha léptek zaját hallaná.) Jón! — — (Hjedlen.) Oh, ne jőjj, most meg ne jőjj, Gábor! Ne jőjj, ne jőjj soha, mert itt maradsz, örökre itt, elve nem lepedél a ház küszöbül. Ne jőjj, mert hátha vár vissza feleséged, többre meg nem csokol teged. (Szünet. Melegem.) Nem, nem, Gábor! semmi se jőjj! ki akarja jobban, mint én, hogy élj? A szó, a pusztá szó elég nekem, hisz' oly könnyen megbékül az én szívem. Te rajtad áll majd, csak mondj, hogy meg szeretesz, s a mint jöttél, beköbörölni engem! (Kendőjét fejen es derekán kibentja.)

Pfi! a hőség váltja fel bennem a hideget. Az arczomba lodul a vér — — oh, jaj, mi lell, én edes Istenem, sohase lesz hát nyugalom ennekem! (Összekulesolja kezeit.)

Hozzad fordulok jó Istenem! szállj meg engem, uralkodj szíveim!

Szívet adtal a bete arczmelel, oly vagyal, melyet nem lehetetlen, oh, így velem? Közelg a pillanat, a mikor talákozóra jőu. A hang, mely ajkaidra kel, s mely üdvöt ígér és üdvöt kér, igezzé őt meg. Legyek előtte szép, kedves, hogy újból szeressen meg, erre kérék, Istenem, lepedél!

Bador (Judit sörje a házból kilép. Körül néz, hátkan.) Judit, magad vagy!

Judit (megjéj.) Egyedül vagyok.

Bador (torzasan közledek. Hatul tartott kezében lell fésűt és kenyhkest mutaja.) Ehol n a közég!

Judit (sákos s borzundra elfordul.)

Bador. Fiaom az éle mind a költőnek. (A fejével emelve.) Észel a fejed tapintoni meg, (a kebl mutaja) ezt meg a szíveben fordítom meg.

Judit (reménytelen.) Iszonyító!

Bador. Ha én, csak küld be egyszeribe: a küszöbön tal majd elbörök vele. (El a házb.)

Judit (utána me.) Én edes Istenem, mitve talleim ezt a jó embert!

Gábor (az utczáról jön.) Adj Isten, Judit!

Judit (összeszorosan.) Jó este! Gábor.

Gábor. Te olyan asszony voltál mindig.

Judit. Belátható, hogy szakítanunk kell.

Judit. Mert szakítanunk, ha meg szeretez?

Gábor (vonalva.) Most már nem szeretlek.

Judit. Neza a szemembe!

Gábor. Ahja nem nezek.

Judit. Lásd, lásd, meg tacsit is szeretez!

Gábor. Csabito!

Judit. Hát jó, felejtse el, hogy szeretted, ott a feleséged, szeresi őt, ő csak neked el. Hogy eddig szerettel köszönöm.

Gábor (összinte hangon.) Mily okosan beszélsz, Judit. Köszönöm. (Meg fogja Judit kezét.)

Judit (szemebe néz. Teltetett hangon.) Én könnyen tudlak boldulni. Hisz' eddig is, ha szoba álltam veled, azt azért tettem, mert láttam örül szerelmedet. Futottam veled, de megszentalak, láttam, hogy sokal szenvedsz, hogy könnyeid oly igazak.

Gábor. Mit beszélsz?

Judit (teltetett lederséggel.) Azt mondom, hogy ne állásd tovább magad: ne hidd, hogy a szívem atagnad megszakad.

Gábor. Judit!

Judit (remt előbb.) A szíveimhez egyetlen szavad se jöttél soha, erled e szív soha nem dobogott.

Gábor (reszkető hangon.) Így akarod megnehézíteni a kibekübszt önmagammal? Földérfutóca akarsz tenni, szétmárazangolva előbb szíveimet! Nyugtass meg, mondj, hogy nem beszéltem igazat. (Judit ballgat.) Judit! (Érzőösen.) Nem, nem, az nem lehet. Szerettel nagyon. Én is szerettelek azzal a szerelemmel, mely legelőször fakad a szívekben. Ahg, hogy a porban játszó gyermekek közül kiváltam, rajtad akadt meg a szemem; féged láttalak mindenütt — — s úgy fajt, hogy asszony voltál már. Kilestem utatad s ha velem szembe jöttél és szemeidet rám meresztetted, forgott velem a világ; szédültem. Elmentél mellettem, nem is sejtetted meg akkor, hogy tekinteted mily boldoggá tett.

lyel eddig megajándékoztak a jövőben is támogatni sziveskedjenek.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre ... 4 frt,
fél évre ... 2 frt,
három hónapra ... 1 frt,

mely összeg a lap kiadóhivatalába Fuchs Antal könyvnyomdájába, Uj-pest, Árpád-ut 20. szám küldendő.

A t. közönség szives támogatását kérve maradtunk:

Kiváló tisztelettel:

a „Közérdek“ szerkesztősége és kiadóhiv.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

A József-utca aszfaltjárdával való el-látását már megkezdtek s azt még május hó első felében be is fejezik s azután látnak hozzá az utcakövezéséhez.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a Kemény Gusztáv-utczát aszfalt-makadamburkolattal akarják próbakép ellátni, s ha a burkolás e módja beválik, akkor több helyen is alkalmazzák majd azt.

Az új község-háza építése ügyében kiküldött bizottság már működik; legutóbbi ülésén elhatározta a részletes építési tervek beadására vonatkozó pályázatok kiírását.

Az új szervezési szabályrendeletet a vármegye a főügyési vélemény alapján vissza-küldötte módosítás végett. A kívánt módosítások lényegtelenek, inkább egyes részletekre vonatkoznak, a fizetéseket nem érintik s így ezektől bátran jóvá lehetett volna hagyni és életbe léptetni az egészet. Míg ezt a képviselő-testület újra letárgyalja illetve átdolgozásra bizottságnak kiadja ismét el fog telni egy pár esztendő.

A járdaköltségek.

A község előjárósága már megállapította, hogy az Árpád-uti és Váci-uti háztulajdonosok mindegyike mennyivel köteles a járda-építés költségeihez hozzá járulni.

Nem tartjuk érdektelennek ez alkalommal közölni, hogy mennyibe került az érdekelt egyes háztulajdonosoknak a járda és hogy annak kifizetése milyen kedvező feltételek mellett eszközölhető.

A fizetendő összegek a következők:

Árpád-ut 1. özv. Beniczky Károlyné	170.31
» 2. Schreiber Gyula	219.48
» 3. Friedmann Ármán	512.50
» 4. Lindt János	162.79
» 5. Matzek Károly	290.19

Aztán egyszer megálltál előttem, megsimítottad arcomat. A fejem kabult, szemeimre mintha hálgyofelhó ereszkedett volna, hogy, hogynem hirtelen átkaroltam nyakadat és — megcsókoltalak.

Judit (átszellemlülve, önmagához) Igaz, akkor szerettem meg.

Gábor. A mi aztán következett, a mikor már nem feltem téled, akkor igazán boldog voltam —

Judit (elmerengve.) Boldog, boldog —

Gábor (szenvedélylyel.) Szeretted! láttam, éreztem: szeretted, oh, ne tagadd! Karjaid hévvel öleltek át, csókod oly forró volt. (Judit eltakarja arcát. Diadalmasan.) Lásd, oh lásd, könyeid is bizonyítják. (Átkarolja Judit derekát, a ki mintegy öntudatlanul karjaiba hanyatlik.) Reszket egész tested, remegnek ajkaid, oh, szólj, beszélj — (Bodor az ajtóban megjelen.)

Judit (eszmeelve hirtelen kibontakozik Gábor karjaiból, egy pillantást vett Bodorra, majd hozzá rohan. Nagy izgatótsággal.) Vissza, vissza!

Gábor (bensejében küzdve magában.) Miért is jöttem e házba? miért kellett szembe tekintenem megint? miért kellett azokban meglátnom szerelmének tüzet, igaz fényét? — Szaladnom kellene — — — elfáradtam. (A pad felé halad.) Ugy szédül a fejem, olyan nehéz a lelkem. (A padra ül, fejét kezére támasztja.)

Bodor (rémes zugással Judithoz.) Most, — nézd! (Körülnéz.) Nincs senki — — Hátulról egy csapás — — eressz! (Támadni akar.)

Árpád-ut 6. Perl Adolf	200.60
» 7. Riesz Ferenc	186.90
» 8. Diamantstein Lajos	190.26
» 9. Hadl József	214.—
» 10. Diamantstein Lajos	202.37
» 11. Schwartz Ede	177.71
» 12. Sonnenfeld testvérek	189.58
» 13. özv. Müller Adolfné	194.14
» 14. Dr. Kis Sándor	178.21
» 15. Dr. Hédervári Soma	514.12
» 16. Horner József örökösei	172.39
» 17. Ujpesti takarékpénztár	192.04
» 18. Schwartz Lipót	194.—
» 19. özv. Becsági Miksáné	195.27
» 20. Armbruster Jakab	203.48
» 21. Hlavatsek István	206.32
» 22. Sonnenfeld Lina fiai	201.02
» 23. Reisch József	223.80
» 24. Reitter György	194.25
» 25. Szerényi Kázmér	216.92
» 26. Schlesinger Henrik	151.85
» 26/a. özv. Bauer Józsefné	151.61
» 27. Egyedi Lajos	917.67
» 28. Szvoboda György	250.09
» 29. Fornheim Dávid	314.37
» 30. Dr. Hédervári Soma	241.71
» 31. Diamant Ignác	166.87
» 32. Sonnenfeld Lajos	185.77
» 33. özv. Deutsch Adolfné	182.47
» 34. Quitt Vilma	195.27
» 35. Becher Antal	161.09
» 36. özv. Balaskó Pálné	252.01
» 38. Wachslér Adolf	262.77
» 40. Weiszberger Mór	144.76
» 40/a. Bauer Hermann	137.87
» 42. Lichtenstein József	314.88
» 44. Németh Gyula	341.80
Lóvy-u. sarok Lichtenstein Mór	322.68
Percz-u. » Egyedi Lajos	248.42
» » Dr. Hédervári Soma	210.94
Beniczky-u. 1. Erker András	206.92
Atilla-u. 1. Grünfeld Adolf	224.19
» » 2. Weisz József	179.29
Váci ut 1. Gr. Károlyi Sándor	283.97
Bocsay-u. sarok Klein Bernát	268.60
Váci ut 3. Lóvy Dávid	862.09
» 5. Fogler János örökösei	1033.71
» 7. Schreiber Gyula	592.58

Összesen: 14408.90

Az Árpád-uti és váci-uti járdák összes építési költségei 28546 frt 40 krt tesznek ki, ebből felet tehát a háztulajdonosok, felet a község viseli. Benne foglaltatik a vízvezetelő csatorna ára is.

A fizetés 30 felév alatti egyenlő részletekben történik, a hátralékban maradó összeg után 5% kamat számíttatik. E szerint pld. az, kinek 300 frt költséget kellene fizetnie, az első részletbe fizet 10 frt tőkét és 7 frt 50 kr.

Judit (késéggbeesve visszatartja. Fuldokolva.) Meg ne, meg ne, András!

Bodor (vak dühhel.) Erressz, gyáva! (Kitérve az ajtón kívül lép. Ekkor)

Judit (sikolylyal Gáborhoz rohan s mintegy megvédve őt, átkarolja.)

Bodor (zorlonan magában.) Jó, — — várok még! (Visszatép a házba s az ajtot beteszi. A villamlások és menydörgések hevesebbek.)

Gábor (feljévedve, kibontakozik, feláll.) Mi az? mi lett, Judit? (Elmélyedve.) Mintha álomból ébredtem volna, nehéz álomból. El-fogott a gyöngesség — — Menydörög. Nekem szól az ég haragja, mily jó, hogy felzavart bűnös álomból — —

Judit (örömmittasan szembe néz.) Gábor!

Gábor (Judit arcát eltoltja.) Ördög vagy, Judit, a leggonoszabb!

Judit (hevesen megragadja kezét, szenvedélylyel.) Gábor!

Gábor (kirántja kezét.) Kigyó vagy, a leg-mérgesebb!

Judit (szomorúan.) Ördögnek addig gyenge vagyok, míg szemedben ott ragyog szerel-med; kigyó — én? — és én érzem a szív-marást! Ki marta meg, kérdem én? (Engesztező hangon.) Nem gyűlöllek s szavakért, Gábor. Megmarta szívemet, a fullánk benne maradt, gyönyörrel viselem szívemben. Kivenni nem lehet, ki kellene az egész szívemet tépni vele; és így míg e szívben tesz élet, érted fog ez dobogni, csak érted!

Gábor (szeliden.) Akkor esdítsd dobogá-sát, hogy senki ne hallja, hogy én se halljam, — nem szabad hallanom. — — Bocsás,

kamatot, összesen 17 frt 50 krt. Mint ebből látható a fizetési feltételek nagyon előnyösek, mert 5%-ra pénzt manapság kölcsön alig lehet kapni. Az illető háztulajdonos ezen csekély részletek törlesztése által alig terhelhetik meg s ingatlana értéke tetemesen emelkedett a járda elkészítése által.

Hihető, hogy a jó példán felbuzdulva a többi háztulajdonosok is mielőbb kérelmezni fogják a házaik előtti járda kiépítését.

Társadalmi életünk.

A munkások és a május 1-je.

Régi hagyományos szokás az, hogy az emberiség a május hó valamely napját arra használja fel, hogy egy társaság vagy egy-egy család kivonul a zöldbe és vig lakomával, kedélyes mulatsággal ünnepli meg a tavasz ebredésének havát.

De ki ne lelne örömet és élvezetet a hosszú tel, a fagyos szeles tavasz után künn az ifjú természetben, mikor a kopár fák ismét fölvettek zöld lombházatukat?

Ilyenkor madárdal is andalítóbban hangzik, mert a madar is érzi és élvezi az újraébredést, és örömteljesen csicsereg bokorrol-bokorra ugrálva és repdes fáról-fára; hát az ember a legtökéletesebb lény, melynek szíve, lelke fogékonyabb, nemesebb, ne találjon örömet a természet szépségeiben? Ki nem használná fel a hónapok legszebbikének egy napját arra, hogy szíve vágyait, a természet iránti lelkesületét kielégítse és felhasználja arra, hogy barátai, embertársai vagy családja körében felkeressen egy helyet, a hol a szabad természet gyönyöreiben, az illatos virágok között, vidám madárdal mellett egy kedves napot töltsön?

Az emberiség felhasználja az alkalmat, kivészi a részt a május hó élvezetéből, bámulja a szép természetet, mely sok változataival szívet-lelket nemesít, mely új életet, új reményeket önt szívénekbe, friss erőt ad mindennapi munkánk könnyebb teljesítésére, mely eifelejti velünk az élet nehéz küzdelmeit, de egyszer smind reményt nyújt egy jobb, örömteljebb jövőre, meglegedettebb életre.

Néhány éve annak, hogy a társadalom azon rétege, mely leginkább reá szorult arra, hogy a nehéz munkát egy napi vígsággal, a természetben való etvezettel váltsa fel, a május első napját választotta a tavasz ünneplésére.

E tény nagyon helyes, de csak addig, a míg ezt a napot bizonyos kegyelettel, méltó módon ünneplik meg a munkások. Addig a míg tisztességgel veszik ki részüket a társadalom e kiváltságából és miattal egyuttal beil-

Judit, a kisertesnek vege. Ne szólj nekem többet szerelmről, Judit, nekem feleségem van, neked urad — — Légy csupán testvérem — — Jöjj, nyugtassuk meg az uradat —

Judit (megremülve utját állja.) Oh, Istenem!

Gábor (gyengéden.) Csendesítsd magad, Judit, jöjj — —

Judit (visszatartja. Izgatottan.) Ne menj, oh, jaj, maradj! (Hevesen átkarolja.)

Gábor (kibontakozik.) Megyek hát magam.

Judit (megragadja a kezét s lázasan az előterbe vonja. Szakgatott hangon, idegesen.) Nem lehet oda menned, maradj, megyek veled; követelek, bárhova futok veled. A házba nem, oda te sem mehetsz, — hosszú utad lenne! Nem hagylak el, vigy magaddal messze vigy el! (Göresösen átkarolja Gábort. Késéggbeesett szenvedélylyel.) Szeretlek, Gábor, szeretlek, szerelmed nélkül nem élhetek. (Kezeit ragadja meg.) Jöjj, jöjj, siessünk ki az udvaron, szerelmedért ezerszer megcsalom az uramat —

Gábor (előki. Undorral.) Hallgass, becs-telen!

Judit (találva szívéhez kap. Sikolylyal.) Ah!

Gábor. Majd eszre térít az urad! (Be a házba.)

Judit (visszafojtja lélegzetét. Vad tekintettel kíséri Gábort. Küzd önmagával s végül vak elhatározással kitörve.) Lásd hát ördögöt! Gábor után a házba rohan.)

Gábor (rövid szünet után a házban fájdalommal.) Jaj! (Teljes erejű vilámlás és menydörgés)

lesztik magukat a társadalom tagjai közé. — Ne legyen e nap a társadalmi béke ellen irányítva, annak méltóságát ne zavarják meg holmi botrányos gyűlésekkel, legyen e nap a tavaszi ébredés ünnepe, a mikor összeforrnak, egybe olvadnak a társadalommal és fényesen igazolják azt, hogy ott méltó hely illeti meg őket, mely helyet tisztességgel tudják betölteni.

E napon adjon jó barát találkát egymásnak és baráti szeretettel kedélyes multság közben vidítsák fel és lelkesítsék egymást a munkára. Vigyék ki szeretett családjukat, édes gyermekeiket a zöldbe, hadd élvezzék a szép természet isteni csodáit, remek alkotását.

Igy képzeljük mi magunknak a május 1-jét, ez ünneplés volna méltó a tavasz ünnepehez, de méltó a munkásokhoz is, kiknek legszebb feladatuk volna a társadalomban kivívni megérdemelt helyüket.

Krónikás.

A testületi titkár üldözése. *)

Egy kommentárral fölszerelt alispáni végzést közöl az »Ujpesti Közlöny« mult vasárnap megjelent száma.

Ha ezt a alispáni végzést nem használják fel újságíróknak és azt kommentárral nem toldják meg, úgy talán nem veitünk volna magunknak alkalmat arra, hogy az igazság könnyebb megérthetése végett, — mint ipartestületi tagok, — hozzászóljunk a dologhoz.

Első sorban Pohl azon allítását, mintha őt, mint politikai kapacitást, üldözni akarná közöljük vagy az ipartestületi tagok közül bárki is, nem hiszszük el neki, ezt egyszerűen azért állítja ez a feddhetlen és sérthetetlen lovag, hogy ezen jól hangzó füllenéssel magát mint politikai mártírt tüntethesse fel az ipartestület tagjai előtt. A dolog pedig úgy áll, hogy Pohl Károly ipartestületi titkár kezdő iparosoktól, — iparjogaik megszerzésére, — megbízást és sok, sok pénzt szedett fel, a megbízásokat aztán szépen felretette — a pénzt — pedig Pohl-féle politikai okokból szépen zsebre vágta és addig-addig tartogatta a pénzt politikából a zsebében, míg a dolog napvilágra került, a szolgabírónak fejelentetett, azonban a fejelentés által igazán politikai okokból vissza is vonatott.

Nem üldöztetett tehát Pohl politikai nézeteiért, sőt inkább éppen a politikai nézeteinek köszönheti, hogy az általa elkövetett szegyenletes és egy ipartestületi titkári állással sehogy össze nem egyeztethető eljárásból egyébb és nagyobb kellemetlenségei nem lettek. A »sebezhetetlen és sérthetetlen« Pohl Károly egy alkalommal a következő dolgokat is elkövette.

Egy nagyobb czégnél alkalmazott lakatos-

*) A szerzők kérésére helyt adunk e közleménynek, a nélkül, hogy kommentárt fűznék hozzá.

Judit (egy hosszú késsel a házból kirohan. A kést rohanása közben eldobja. Élesen sikolt, mely mintegy a tomboló vihar zajába vegyül. Az előterben megáll s az iszony kifejezésével mereven önmaga elé néz.)

(A függöny legördül.)

—><—

A Chopin-játszó.

B...y ur volt nálunk a legkitünőbb Chopin-játszó.

Nem azért mondom ezt mintha B...y urat valaha zongorázni hallottam volna, hanem mert városzerte azt beszéltek, hogy ez a fiatal ember Chopint jobban játsza talán magánál D'Albertnél vagy Sauernél is.

Magántársaságban a műkedvelők nem mertek előtte zongorázni és hogyha a nevezetes művészek közül valamelyik Chopintól zongorázott, ami rendes dolog, a közönség egy része lopva B...y ur fele tekintett és az arczvonásaiából kémlelte, hogy meg van-e elégedve.

A kitünő Chopin-játszó arczvonásai azonban eppenséggel semmit sem árultak el. A kissé sápadt arcz hideg és közönyös maradt és hogy ha a közönség azt leste volna, hogy B...y ur mikor tapsol, akkor a szegény zongoraművészek ugyan ritkán kaptak volna tapsot.

De hát akadt-e olyan ember, aki valaha zongorázni hallotta a legkitünőbb Chopin-játszóját?

Olyan halandó nem létezett!

Egy időben minden háziasszonynak az volt a titkos álma, hogy talán az ő szalonjában

tanoncznak az ideje kifelén, a tanoczkövetelte, hogy őt szabadítsák fel. Pohl annak rendje és módja szerint felszólította a czéget kötelessége teljesítésére, a czég ezt tenni vonakodott, Pohl behívatta a tanoczközvegy anyját és annak 40 forintért a szabadulóllevelet kiállította; ez azonban nem maradt titok; fülébe jött az akkori elnöknek, (aki élő ember és tanuskodik róla ma is), aki aztán a 40 forintot a szegény özvegynek azonnal visszafizette »sérthetetlenül és sebezhetetlenül«. Ez az elnök erős bajnoka volt annak a körnek, a mely körben Pohl Károly politikai elveit nagy sikerrel kamatoztatta az ipartestület rovására. És Pohl Károlynak — a vele Csehországba született egyenes magyarságával — sikerült addig alattomoskodni, amíg azt a derék, jóra való, tisztességes és az iparosérdekek előmozdításáért annyit fáradozó elnököt — az elnöki székből — kirturta, mert nem tűrhette, hogy ott ő mellette egy olyan elnök szerepelhessen, aki az ő — sérthetetlen és sebezhetetlen kapzsiságának elejét véve, a feleket az ő »pémische cirkulum«-jaiból kivonni igyekszik és a Pohl által annyi szeretettel végzett pumpolásoknak elejét veszi. Oda neki akkor új ember kellett, aki megvédelmezi őt a sok oldalról felhalmozódott bajok következményeitől. Pohl kivágta magát, mert akadtak emberei az ipartestület előljáráóságában, akik Pohl szeméjét a saját durva pokróczukkal eltakarták, hogy ideig-óráig megmenhessék Pohl kenyerét. Most újból rettegett volt helyzete, újra felkavarta a szemétdomb piszkát egy kisebb-szerű forgószél. — de Pohl embereinek sikerült újból a szemétdomb megmentése, — a forgószél csak a fejét horgyatta meg egy kissé; hanem ha egyszer a szemétdomb belülről kezd bűdösödni? Sikerül-e Pohl csatlósainak azt a büzt is eltüntetni a közbotránykozás felkeltése nélkül? Ki tudja?

A vármegyei alispán ur végzésén nem ütközünk meg. Nagyon helyesen mondja, hogy az ipartestület dolga felett el ő sorban a testület előljáráósága mondhat véleményt. Azt is elhiszszük, hogy ha valaki magát egy bizonyos munka teljesítésére díjaztatja és a munkát nem teljesíti büntetőjogi viszonyt meg nem létesít. De ha az ipartestület titkára valakitől felvesz tíz forintot, hogy azon az illetőnek az iparjogát megszerzi, ekkor nem a munkája díjazásáért fogadott el pénzt, hanem az illetőnek az iparjoga megszerzésére. És ha azt a pénzt az illető a zsebében felejtí, az ha nem is követelt el büntetőjogi viszonyt, bizonyára sebezhetetlen és sérthetetlen czimeket sem szerzett magának vele. Ha csak az ő hü barátai előtt nem, akik az ilyesmikhez hozzá vannak szokva.

ban játszik először ar utólrhetetlen művész. Hiába pazarolták reá a legszebb hölgyek epedő pillantásaikat, hiába kerek tőle »Viel-liebchen« nyereség fejében, Kugler bonbonsok helyett, egy Chopin-ballada eljátszását, kérhetetlen maradt.

Egyszer, amikor ismét hevesen ostromolták, melabusan tekintett a Boesendorfer felé, nagyot sohajtott, elfordult a hangszertől és a romantikusok úgy vélték észre venni, hogy könnyek szöktek szemébe.

Ettől a pillanattól kezdve még érdekesebbé vált.

Egy művész akit fogadalma tilt el az imádott hangszertől, akinek a szíve verzik amikor kontárkezektől hallja Chopin remek műveit dörömbölni, míg ő nem nyulhat a billentyűkhöz. Miért? az titok.

A süldő leánykák valamennyien belészereáltak, előtte egyik sem mert zongorázni, így retteghős nélkül látogathatott el a leányos házakhoz.

Egy ideig csak játszott a szerelemmel, de a vezete őt is utolerte.

Szerelmes lett.

Nem kíséreljük meg leírni szerelmének keletkezését, mert hát a szerelem istenkeje vele is ugyancsak pajkoskodott.

— Zongorázzon unszolta az imádott leány, aki jól tudta, hogy teljesen hatalmában tartja a fiatal embert.

— Nem lehet, még önnek sem fehetem meg.

— Tehát csakugyan fogadalom tartja vissza?

— Igen, fogadalom.

Ha Pohl Károly a sajtó létráján akar a saját szemétdombjára felkapaszkodni, hogy azt ne csak az ő barátjainak már erjedőfélben levő pokróczaival takargathassa, hanem a saját gyöngytermetével is, akkor mi is a sajtóhoz folyamodva annak segítségével szurrnk háromágu vasvillánkra egy-egy csomót abból a rosszul takart szemétdombból, hogy azt a kapaszködő Pohl fejére zudítsuk.

Több iparos

Budapesti tavaszi lóversenyek.

A lóversenysport barátainak a tavasz megnyitásával bő részük jut az élvezetekből. Alig fejeződtek be az alagi áprilisi és husvétii versenyek, alig két heti pihenő után már Budapesten áldozhatnak a totalizateur gonosz molochjának 9 napon keresztül, mert annyi ideg lesz a városligeti lóversenyter a nemes paripák vetélkedésének és mérkőzésének színhelye.

Azok, akik szorosabb értelemben véve sportbarátok s azok is kik nyereszkesedési vágyból járnak a lóversenyekre igényeiket kielégíthetik, mert a tavaszi meeting claszsisuk futamokban bővelkedik, s mert a lovak tel folyamán kifejlett versenyformái még ismeretlenek s így meglepetésekben és ennek folytán bnsás osztalekban sem lesz hiány.

Ujpest és Rákospalota nagy kontingensét szolgáltatja a budapesti lóversenyek látogatóinak s azért kedves kötelességünket véljük teljesíteni, ha a budapesti tavaszi meetingen futandó nevezetesebb versenyekről részletesebben is megemlekezünk.

Az egyes versenynapok a következők: május 2, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16.

Klassikus futamokban nem lesz hiány. Első nap, május 2-án kerül döntésre az »Egyesített nemzeti és hazafi díj« 20000 korona 1600 méte 3 éveseknek. Egyik előpróbája a Derbynek, mert az eddigi győztesek komoly szerepet játszottak a Derbyben is. Állva maradt e hó elején a kisbanat bejelentés után 25 ló. A komolyabb jelöltek a következők: Tip-Top, Driver, Szentenczia, Destillateur, Anatole Inaska, Ordur, Akka és Harry. Ha Tip-Top az ami tavaly volt úgy e verseny lefutójának tekinthető, ellenesében nagyon érdekes finisht futhatnak a Trial Stakes ez idei nyervei Szentenczia és Inaska, mi ez utóbbit jobbnak tartjuk, mert a Trial stakes megfutásakor nem volt fit s két hét alatt sokat javulhatott. De Destillateur és Driver is beleszólhatnak a végküzdelemben.

Második napon az »Asszonyságok díját« képező 650 aranyért futhatnak a 3 éves és idősebb teliverek 2400 meteren urlovasokkal, a győztes lovas részere tiszleletdíjjal.

— És mikor ér az végét, mert csak nem esküdött meg, hogy örök időkre szakít a művészettel?

— Amikor legholdogabb leszek életemben, akkor ismét zongorázom — mondotta a fiatal ember.

Honka, mert ez volt az édes teremtés neve, elpirult.

* * *

A modern írók gyorsaságával átugrom az eljegyzést, sőt becses engedelmükkel a lakodalomról is csak annyiból emlékszem meg, hogy Honka barátnői az irigységtől haloványan esőköltak meg a szép menyasszonyt, aki immár, mint a legkitünőbb Chopin játszójának felesége hagyta oda a templomot. Uj, puha fészében beszélgetett másnap reggel a fiatal pár.

— Boldog vagy-e édesem? — kérdezte az asszony.

— Sohasem voltam még ilyen boldog!

— Akkor hát veget ért a fogadalom és én leszek az első, aki művészetedben gyönyörködik.

— Hagyuk most Chopint, adj inkább egy csokot.

— Adok, de előbb zongorázzal valamit.

— Nem lehet!

— Hát nem vagy eléggé boldog? — mondotta duzzogva az asszonyka.

— Nagyon, nagyon boldog vagyok és azért töredelmes vallomást is teszek az én édes kis feleségemnek.

— Halljuk a bűnöst...

— Én nem tudok zongorázni!

Gastron.

